

Geachte formerende partijen,

Wij danken jullie voor de uitnodiging. In het vervolg op het eerste gesprek willen wij in dit tweede gesprek nadrukkelijk ingaan op de concrete keuzes die nodig zijn om Breda en de omliggende dorpen verantwoord vooruit te helpen. Groei is voor ons geen doel op zich, de kwaliteit van samenleven moet centraal blijven staan.

Voor het CDA is het daarbij belangrijk dat een grootstedelijke koers en focus op 't Zoet niet ten koste gaat van wat Breda nu juist sterk maakt, namelijk de leefbaarheid in onze wijken en dorpen, de sociale samenhang, het verenigingsleven en de menselijke maat. Juist bij groei moet er uitdrukkelijk aandacht blijven voor alle wijken en dorpen binnen onze gemeente. Voor wat betreft onze visie op de schaa sprong en de grote ontwikkeling die de gemeente te wachten staat ook met betrekking tot 't Zoet, verwijzen wij naar onze eerste brief en het eerste gesprek dat daarover heeft plaatsgevonden, waarbij kort samengevat onze visie is dat niet alle ballen op 't Zoet zouden moeten, maar dat alle wijken en dorpen in onze gemeente aandacht behoeven.

Wonen en leefbaarheid

De woningbouwopgave vraagt om differentiatie en passende woonvormen. Daarbij moet gebouwd worden voor de juiste doelgroepen, zodat jongeren, gezinnen en senioren in Breda en de dorpen kunnen blijven wonen. Wij zien daarbij onder meer kansen voor geclusterde woonvormen zoals knarrenhofjes, meergeneratiehofjes en wonen met zorg. Zulke woonvormen versterken niet alleen de doorstroming, maar ook ontmoeting en sociale samenhang.

Daarbij vinden wij dat Breda nadrukkelijk oog moet houden voor eigen inwoners op de woningmarkt, zodat jongeren en gezinnen niet noodgedwongen vertrekken uit onze gemeente. Dat is ook van belang in het kader van vergrijzing en het behouden van vitale gemeenschappen in wijken en dorpen. In dit kader pleiten wij voor voorrang voor eigen inwoners bij nieuw te bouwen woningen.

Nieuwe woningbouwontwikkelingen mogen nooit los worden gezien van voorzieningen. Ontmoetingsplekken zoals buurthuizen, gemeenschapshuizen, sportvoorzieningen en wijkfuncties zijn van groot belang voor leefbare buurten. Juist in een groeiende gemeente moet hier structureel aandacht voor blijven bestaan. Daarbij zien wij bijvoorbeeld de maatschappelijke betekenis van locaties zoals de Willibrorduskerk in Teteringen, waar ontmoeting, identiteit en gemeenschapsvorming samenkomen. Zulke voorzieningen verdienen aandacht binnen de groei van Breda.

Ook zien wij kansen in Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO). Door inwoners gezamenlijk hun eigen buurt te laten ontwerpen en ontwikkelen, ontstaan betaalbare woningen en sterkere gemeenschappen. Wij willen dat Breda dit actief ondersteunt met geschikte locaties, duidelijke procedures en een vast aanspreekpunt.

Het buitengebied verdient een duidelijke toekomstvisie. Wij pleiten daarom voor een breed gedragen buitengebiedvisie als handelingsperspectief richting het toekomstige omgevingsplan. Een dergelijke visie moet wonen, werken, recreatie, natuur, veiligheid en leefbaarheid met elkaar verbinden. Het buitengebied moet niet alleen beschermd, maar ook bruisend en vitaal blijven of misschien wel bruisender en vitaler worden. De werkwijze zoals met de Gebiedsvisie Bavel is een mooi voorbeeld.

Daarnaast zien wij kansen om wijkplannen breder uit te rollen naar meer wijken en dorpen. De opgedane lessen en bestaande blauwdrukken moeten actief worden gedeeld, zodat inwoners ondersteund worden bij initiatieven vanuit de samenleving zelf.

Openbare ruimte en mobiliteit

Een groeiende gemeente vraagt om structurele investeringen in de openbare ruimte. Breda moet schoon, veilig, groen en toegankelijk blijven. Dat betekent meer aandacht voor onderhoud, vergroening van versteende wijken, speel- en sportvoorzieningen in buurten en het aanpakken van plekken die verloederd of onveilig aanvoelen, zoals de geluidswal in Heusdenhout.

Wij vinden dat iedere buurt een beweegvriendelijke buurt moet zijn. De openbare ruimte vormt immers de basis van ontmoeting, gezondheid en leefbaarheid. Wij pleiten verder voor een integraal bereikbaarheids- en mobiliteitsplan dat rekening houdt met leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid van wijken en dorpen.

Veiligheid en weerbaarheid

Veiligheid vraagt om sociale preventie en zichtbare aanwezigheid van handhaving. Juist bij een groeiende gemeente vraagt veiligheid extra aandacht. Groei brengt immers ook extra druk op leefbaarheid, sociale cohesie en veiligheid met zich mee, en kan nieuwe vormen van overlast en criminaliteit aantrekken. Wij vinden dat buurtpreventieteams beter moeten worden ondersteund. Op dit moment kan niet in iedere wijk een buurtpreventieteam worden opgezet, gelet op de beperkte ambtelijke capaciteit. Zeker bij een groeiende gemeente, vinden wij het belangrijk dat wordt onderzocht hoe sterker kan worden ingezet op buurtpreventie. Dit versterkt bovendien de sociale cohesie.

Plekken die als onveilig worden ervaren moeten actief worden aangepakt, bijvoorbeeld rondom het station. Meer verlichting, camera's en betere handhaving kunnen daar onderdeel van zijn. Wij pleiten daarbij ook voor een klankbordgroep voor vrouwen, zodat beter inzicht ontstaat in plekken waar vrouwen zich onveilig voelen. De gemeente moet samen met deze groep gericht maatregelen nemen tegen straatintimidatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Verder vinden wij dat Breda steviger moet inzetten op de aanpak van jeugdcriminaliteit, huiselijk geweld, kindermishandeling en mensenhandel via intensieve samenwerking tussen zorg, onderwijs, jongerenwerk, veiligheid en het sociaal domein.

Zeker gelet op de huidige geopolitieke situatie, vindt het CDA het zeer belangrijk dat we inzetten op weerbaarheid, zowel fysiek als digitaal. Eerder heeft het CDA middels een motie om die reden opgeroepen tot het maken van een calamiteitenplan. Een veilig en weerbaar thuis is niet gratis, en vraagt derhalve om investeringen de komende jaren. Digitale veiligheid en autonomie verdienen hierbij eveneens bijzondere aandacht. Breda moet onderzoeken of de digitale veiligheid en digitale soevereiniteit voldoende geborgd zijn, onder meer rondom opslag van gegevens van inwoners. Wij pleiten voor een programma dat hierop ziet.

Samenleven en sociale cohesie

Een sterke gemeente draait niet alleen om stenen, maar vooral om gemeenschappen. Daarom vinden wij dat Breda nadrukkelijk moet inzetten op het ondersteunen van mantelzorgers, vrijwilligers en verenigingen.

Wij zien dat de gemeente steeds vaker een beroep doet op de samenleving zelf. Dat vraagt om sterke gemeenschappen, betrokken inwoners en organisaties die mensen met elkaar verbinden. Als we meer verwachten van inwoners, vrijwilligers en verenigingen, moeten we hen daar ook daadwerkelijk toe in staat stellen. Dat betekent minder regeldruk, duidelijke procedures, betere ondersteuning en een gemeente die meedenkt in plaats van tegenwerkt.

BredaMantelzorg is voor ons een mooi voorbeeld van hoe een toegankelijke loketfunctie inwoners kan ondersteunen en ontzorgen en zou daarmee als inspiratie kunnen dienen voor het gemeentelijk aanspreekpunt en Expertisebureau dat wij graag zouden willen zien voor vrijwilligers en verenigingen, waarbij zij terecht kunnen met vragen over regelgeving, subsidies, vergunningen, accommodaties en ondersteuning. Juist omdat veel vrijwilligers hun werkzaamheden in de avonden verrichten, moet zo'n loket ook buiten reguliere kantoortijden bereikbaar zijn.

Verenigingen en vrijwilligers zouden minder tijd kwijt moeten zijn aan bureaucratie en meer ruimte moeten krijgen om te doen waar zij goed in zijn: mensen verbinden. Dit geldt ook voor evenementen. Daarom willen wij kritisch kijken naar regeldruk, vergunningstrajecten en administratieve lasten voor maatschappelijke initiatieven en evenementen.

Voor wat betreft het sociaal domein vinden wij het belangrijk dat de gemeente inzet op samenredzaamheid. Niet iedereen kan volledig zelfredzaam zijn. Het maatschappelijk middenveld en de gemeenschap zijn hierbij ontzettend belangrijk. De gemeente moet bij de uitvoering van onder andere de Wmo-visie, niet uit het oog verliezen, dat een toenemend aantal Bredanaars eenzaam is. De gemeente moet daarom uiteindelijk altijd als schild opkomen voor hen voor wie zelf- en samenredzaamheid niet zijn weggelegd. We moeten bij de uitvoering van de Wmo-visie, maar zeker ook bij de uitvoering van de nieuwe Verordening Jeugd, oog houden voor mensen die tussen wal en schip vallen. Bij Jeugd vragen wij uitdrukkelijk aandacht voor bijvoorbeeld hoogbegaafde jongeren, voor wie op dit moment in Breda geen toereikend zorgaanbod lijkt te bestaan.

Ten aanzien van inburgering zien wij kansen in een meer voortvarende aanpak, waarbij taalverwerving en participatie vanaf dag één centraal staan. Werk en maatschappelijke deelname moeten daarbij het uiteindelijke doel zijn. De Rotterdamse aanpak is een mooi voorbeeld.

Sport, cultuur en erfgoed

Sportvoorzieningen moeten meegroeien met Breda. Daarbij vragen wij concreet aandacht voor voldoende sporthallen en binnensportcapaciteit. Wij hebben signalen ontvangen dat hier een gebrek aan is, zoals voor de handbalverenigingen.

Wij zien verder kansen voor cultuurfondsen in wijken en dorpen die kleinschalige initiatieven ondersteunen en ontmoeting stimuleren. Ook amateurkunst, zoals bijvoorbeeld de harmonie- en fanfareverenigingen verdienen blijvende ondersteuning dichtbij inwoners. Verder zien wij dat er in Breda en vooral ook de dorpen nog onvoldoende verenigingsloodsen zijn voor carnaval. Met depooU krijgt Ulvenhout straks eindelijk weer een verenigingsloods. Het zou mooi zijn als dit breder wordt doorgetrokken, zoals ook naar Bavel.

Op het gebied van erfgoed vragen wij aandacht voor de huidige depotproblematiek van archieven, archeologische en museale collecties. De huidige situatie brengt risico's met zich mee voor behoud van erfgoed. Daarom pleiten wij voor een toekomstbestendig en duurzaam erfgoeddepot, gecombineerd met publieksfunctie en museale toegankelijkheid.

Dienstverlening en financiën

Een groeiende gemeente vraagt ook om moderne dienstverlening. Wij pleiten daarom voor verdere verbetering van digitaal contact, bijvoorbeeld via een MijnBreda-app en een track-and-trace-systeem voor meldingen, zonder het fysieke contact uit het oog te verliezen.

Daarnaast vinden wij het van groot belang dat Breda financieel realistisch blijft. Ambities moeten uitvoerbaar zijn, zowel financieel als organisatorisch. Dat betekent dat eerst kritisch gekeken moet worden naar gemeentelijke uitgaven, herprioritering van investeringen en uitvoerbaarheid binnen de beschikbare ambtelijke capaciteit.

Ook bij eventuele keuzes rondom de OZB geldt voor ons dat waar nodig eerst gekeken moet worden naar besparingen en realistische fasering van ambities, voordat lastenverzwaring in beeld komt.

In het vervolggeloesprek zullen wij een nadere toelichting geven bij de genoemde punten uit deze brief en andere thema's.

Met vriendelijke groet,

CDA Breda